

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยความสุข ของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Causal Factors Influencing the Happiness Learning of Bansomdejchaopraya Rajabhat University Students

กฤษดา ผ่องพิทยา*
Kisda Pongpittaya*

ABSTRACT

The research objectives were: 1) to study the happiness learning, 2) to study causal factors that influence the happiness learning, 3) to study the correlation between causal factors and the happiness learning, and 4) to test the validity of lineal structure relationship model of causal factors that influence the happiness learning of Bansomdejchaopraya Rajabhat University students. The stratified random samples were 455 bachelor degree students. The questionnaires were used to collect the data. The data was analyzed by using frequencies, percentages, means, standard deviations, Pearson Product Moment correlation, and path analysis by LISREL program version 8.72.

The research results of Bansomdejchaopraya Rajabhat University students revealed that:

1. The happiness learning was at the high level overall.
2. Causal factors that influence the happiness learning were at the high level overall.
3. The correlation between causal factors and the happiness showed high positive correlation with statistical significance at .01 level.

4. The validity of lineal structure relationship model of causal factors that influence the happiness learning was in harmonious congruence with the empirical data ($\chi^2=102.08$, $df=121$, $p=0.89$, $\chi^2/df=0.84$, $GFI=0.98$, $AGFI=0.96$, $CFI=1.00$, $NFI=1.00$, $RMR=0.00$, $RMSEA=0.00$). The causal factors namely; learning management, teachers aspect, friends aspect, parents aspect, and students aspect were about 83 percentages predicting the happiness learning of Bansomdejchaopraya Rajabhat University students ($R^2=0.83$). All causal factors showed direct effect on the happiness learning. Similarly, teachers' aspect showed indirectly influence through learning management and students' aspect. Moreover, learning management, friends' and parents' aspects showed indirect effect through students' aspect. Finally, teachers' and friends' aspects showed the highest total which effected on the happiness learning of students, followed by parents' aspect, learning management, and students' aspect respectively.

Keyword: Causal Factors Influencing the Happiness Learning, Happiness Learning

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพฯ 10600

Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok 10600, Thailand

* Corresponding author, e-mail : kisda2000@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิต 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิต และ 4) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวนทั้งหมด 455 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์เส้นทางด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยรวมทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก
3. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=102.08$, $df=121$, $p=0.89$, $\chi^2/df=0.84$, $GFI=0.98$, $AGFI=0.96$, $CFI=1.00$, $NFI=1.00$, $RMR=0.00$, $RMSEA=0.00$) ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ลักษณะผู้สอน ลักษณะเพื่อน ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง และลักษณะผู้เรียนสามารถทำนายการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้ร้อยละ 83.00 ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมดมีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข ลักษณะผู้สอนมีอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านการจัดการเรียนรู้และลักษณะผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ ลักษณะเพื่อน และลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครองมีอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านลักษณะผู้เรียน โดยลักษณะผู้สอน และลักษณะเพื่อนมีอิทธิพลรวมต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สูงที่สุด รองลงมาเป็นลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง การจัดการเรียนรู้และลักษณะผู้เรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข การเรียนรู้ที่มีความสุข

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 ได้มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, น. 5) การที่ให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขจึงเป็น

สิ่งที่สำคัญและจำเป็น การเรียนรู้ที่มีความสุขจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์ที่ชีวิต จิตใจ มีความคิด ความรู้สึก มีความสามารถ พัฒนาตนเองได้ รู้จักปรับตัวได้ เห็นคุณค่าของชีวิต และได้เรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อจะได้พัฒนาและค้นพบความสามารถของตนเอง ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญคือ ผู้สอน การเรียนการสอน พ่อแม่ผู้ปกครอง และเพื่อนในกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, น. 34-39)

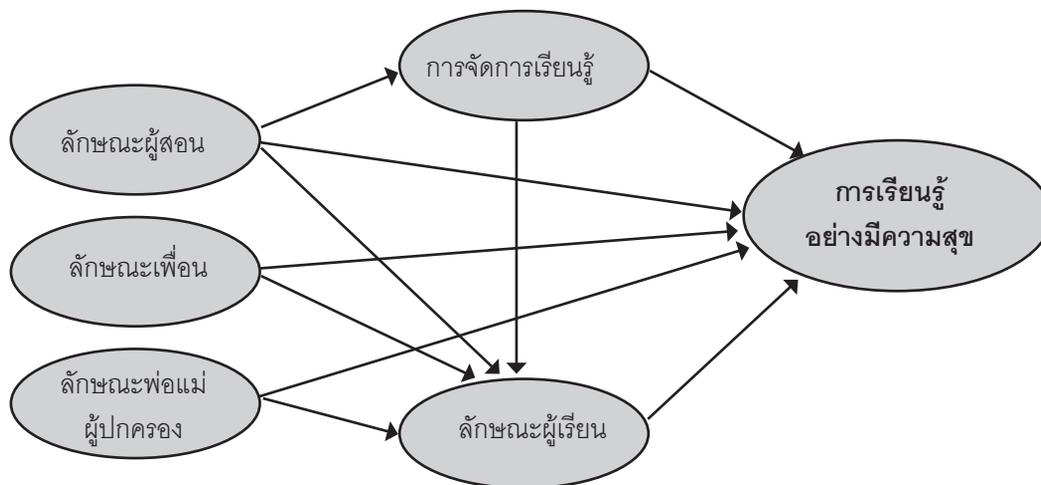
จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุขซึ่งนำเสนอโดย กิตติยวดี บุญเชื้อและคณะ (2540, น.14-19) ได้แบ่งความรู้สึกที่ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การรู้สึกที่ดีต่อตนเองในการเรียน การรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน และการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้แก่ ครู เพื่อน และบุคคลอื่นๆ และจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขนั้นพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขมี 5 ประการได้แก่ ลักษณะผู้สอน ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ (กิตติยวดี บุญเชื้อ และคณะ, 2540 ; ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2544 ; มารุฒ พัฒนาผล, 2546 ; นฤมล อึ้งเจริญ, 2552) แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตนั้นผลของการวิจัยอาจจะแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยและบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ได้ใช้เป็นข้อมูลในการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่มีความสุข และสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพ รับใช้สังคมส่วนรวมเพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ลักษณะผู้สอน ด้านลักษณะเพื่อน ด้านลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง และด้านลักษณะผู้เรียน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 33,509 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 455 คน โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) และตามหลักการการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้เพียงพอต่อการวิเคราะห์ด้วย LISREL Model ซึ่งกำหนดให้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 หน่วยต่อหนึ่งตัวแปร (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้คณะเป็นชั้นในการสุ่ม

2. ตัวแปรการวิจัยแบ่งออกเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1.1 ตัวแปรแฝงภายใน 1 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะผู้เรียน

2.1.2 ตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ 2) ลักษณะผู้สอน 3) ลักษณะเพื่อน และ 4) ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา ชั้นปีการศึกษา และคณะที่เรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาลักษณะ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ลักษณะผู้สอน ลักษณะเพื่อน ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง และ ลักษณะผู้เรียน

การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 - 1.00 และนำไปทดลองใช้กับนิสิตชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.98

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ ระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขและปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พิสูจน์สมมติฐานโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) และตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72

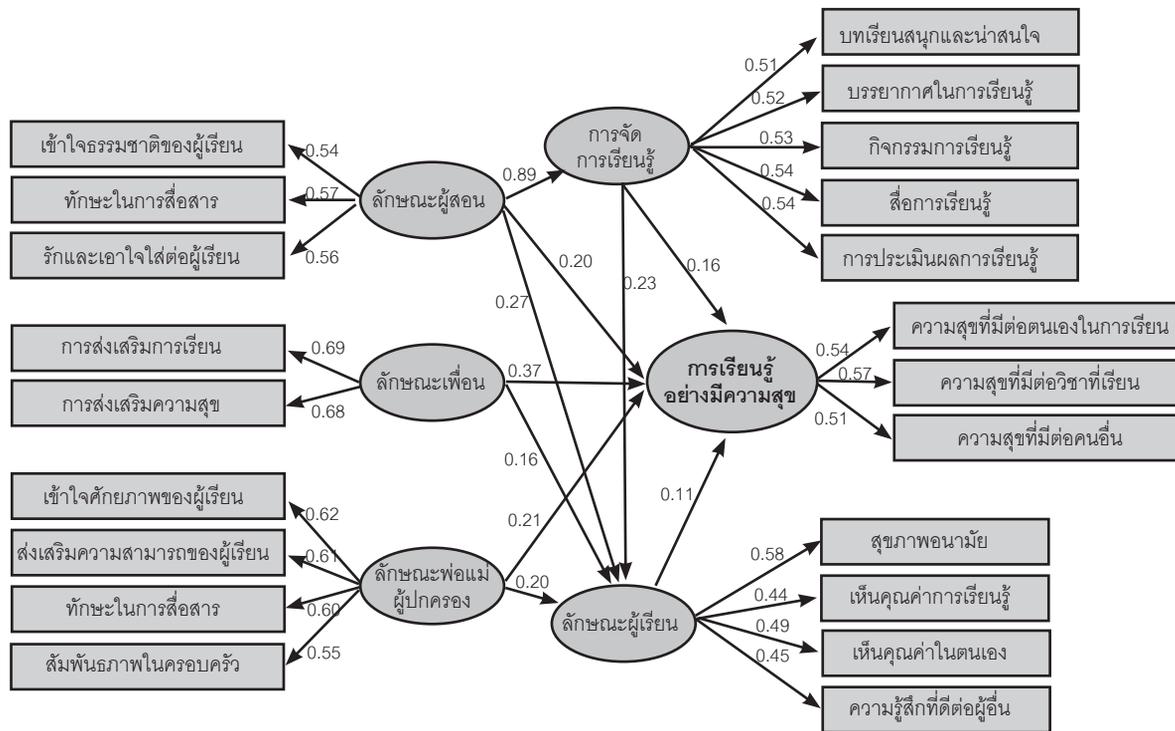
สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยรวมทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก

3. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=102.08$, $df=121$, $p=0.89$, $\chi^2/df=0.84$, $GFI=0.98$, $AGFI=0.96$, $CFI=1.00$, $NFI=1.00$, $RMR=0.00$, $RMSEA=0.00$) ดังภาพที่ 2

$\chi^2=102.08$, $df = 121$, $p = 0.89$, $GFI = 0.98$, $AGFI = 0.96$, $CFI = 1.00$, $RMR = 0.00$, $RMSEA = 0.00$, $R^2 = 0.83$
ภาพที่ 2 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนิสิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากภาพที่ 2 ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 5 ด้านได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ลักษณะผู้สอน ลักษณะเพื่อน ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง และลักษณะผู้เรียน สามารถทำนายการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้ร้อยละ 83.00 ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมดมีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ลักษณะผู้

สอนมีอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านการจัดการเรียนรู้และลักษณะผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ ลักษณะเพื่อนและลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครองมีอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านลักษณะผู้เรียน และมีน้ำหนักอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 น้ำหนักอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม								
	การจัดการเรียนรู้ ($R^2 = 0.79$)			ลักษณะผู้เรียน ($R^2 = 0.61$)			การเรียนรู้อย่างมีความสุข ($R^2 = 0.83$)		
	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE
การจัดการเรียนรู้	-	-	-	0.23*	0.23*	-	0.18*	0.16*	0.12*
ลักษณะผู้สอน	0.89**	0.89**	-	0.48**	0.27**	0.21**	0.39**	0.20**	0.19**
ลักษณะเพื่อน	-	-	-	0.16**	0.16**	-	0.39**	0.37**	0.02*
ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง	-	-	-	0.20**	0.20**	-	0.23**	0.21**	0.02*
ลักษณะผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	0.11*	0.11*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ลักษณะผู้สอน และลักษณะเพื่อนมีอิทธิพลรวมต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาสูงที่สุด (TE=0.39) รองลงมาเป็นลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง (TE=0.23) การจัดการเรียนรู้ (TE=0.18) และลักษณะผู้เรียน (TE=0.11) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก นิสิตสนุกกับการเรียน ให้ความสำคัญกับสิ่งที่อาจารย์สอน มีความสนใจที่จะเรียนรู้ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) ที่กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุขว่าการให้ความรักและศรัทธา การเข้าใจและยอมรับระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ให้ความสนใจและติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมั่นใจ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน สนใจที่จะเรียนรู้และสนุกกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2544) ที่พบว่า การจัดการกิจกรรมการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ที่มีความสุข ช่วยทำให้นักเรียนสนใจ กระตือรือร้น มีความสุขและสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น

2. ระดับของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยภาพรวมทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ ลักษณะผู้สอน ลักษณะเพื่อน ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง และ ลักษณะผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิต สอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติยวดี บุญชื้อและคณะ (2540) ที่ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของผู้เรียนนั้นได้แก่ การได้รับการยอมรับความเป็นมนุษย์ ผู้สอนมีความเมตตาและจริงใจต่อผู้เรียน ผู้เรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในตนเอง การมีโอกาสเลือกเรียนตามความสนใจ มีบทเรียนสนุกสนานและสามารถนำไปใช้ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราศิริ วงศ์สุนทร (2543) ที่พบว่า การ

จัดการเรียนการสอนของครู บรรยากาศสภาพแวดล้อม นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามถนัด พ่อแม่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในการเรียน และการมีเพื่อนให้การช่วยเหลือปรึกษาหารือ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขในระดับมาก

3. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม และส่งเสริมให้นิสิตแต่ละคนได้พัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่ อีกทั้ง นิสิตมีเพื่อนในกลุ่มช่วยเหลือแนะนำกัน ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองมีความเข้าใจและส่งเสริมการเรียนตามศักยภาพของนิสิต ในขณะที่เดียวกัน นิสิตก็เห็นว่าการเรียนมีคุณค่า และมีประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรวพรรณ พิเศษ (2549) ที่พบว่า ลักษณะครู ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะของนักเรียน และการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่มีความสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุขของ กิตติยวดี บุญชื้อและคณะ (2540) โดยที่ตัวแปรในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ถึงร้อยละ 83.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารุต พัฒนผล (2546) แพรวพรรณ พิเศษ (2549) บพิตร อิศระ (2550) นฤมล อึ้งเจริญ (2552) เบญจมาพร อุ่นสุข (2552) และประสงค์ ปุกคำ (2554) ที่พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของผู้เรียนได้แก่ ลักษณะครู ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะของนักเรียน และการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. การนำการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 อาจารย์ผู้สอนควรรู้จักเข้าใจธรรมชาติของนิสิต ส่งเสริมให้นิสิตแต่ละคนได้พัฒนาความสามารถเต็มความสามารถ ควรการสื่อสารกับนิสิตอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะด้านการพูดให้กำลังใจ ใช้ภาษาที่ชัดเจน สอนเรื่องที่เข้าใจยากให้เข้าใจได้ง่าย รวมทั้งจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ สร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างเป็นกันเอง จัดบทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ ประเมินความก้าวหน้าด้วยการทดสอบบ่อยๆ ด้วยวิธีที่หลากหลาย

1.2 มหาวิทยาลัย ควรมีการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอน ทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ โดยกำหนดให้ผู้สอนมีบุคลิกลักษณะมีเมตตา อ่อนโยน มีความยุติธรรม เข้าใจในตัวนิสิต ควรมีการนิเทศติดตาม ส่งเสริมให้อาจารย์เกี่ยวกับกรจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรกระตุ้นให้นิสิตได้ตระหนักถึงการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ รู้จักทำงานเป็นทีม สร้างเสริมให้นิสิตมีความรักใคร่สามัคคีกันเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.3 ผู้ปกครองซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับนิสิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ควรเข้าใจต่อศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความสามารถแตกต่างกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนหนังสือด้วยความสุข จัดหาประสบการณ์เรียนรู้ใหม่ๆ ให้กำลังใจ ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความเป็นตัวของตัวเองและเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ

2. การนำการวิจัยไปศึกษาต่อไป

2.1 ควรศึกษากลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุขจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนที่ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 ควรศึกษาเทคนิค วิธีการพัฒนาลักษณะผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข

2.3 ควรศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข โดยเลือกตัวแปรอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กิตติวดี บุญเชื้อ และคณะ. (2540). **ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล อึ้งเจริญ. (2552). **การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโททางการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บพิตร อิศระ. (2550). **การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุข ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เบญจมาพร อุ้นสุข. (2552). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษากทม กรุงเทพมหานคร เขต 1**. ปริญญาโททางการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.

ประสงค์ ปุกคำ. (2554). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- แพรวพรรณ พิเศษ. (2548). **โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ซึ่งมี** **ความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มารุต พัฒนาผล. (2546). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสุขในการเรียนรู้** **ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัด** **สุพรรณบุรี.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วราศิริ วงศ์สุนทร. (2543). **การเรียนรู้ซึ่งมีความสุข :** **การวิจัยรายกรณี ครุต้นแบบด้านการเรียน** **การสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร. (2544). **ผลการประยุกต์ใช้** **รูปแบบการสอนการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข** **ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คันทน์ชัย ฉัตรคุปต์ และคณะ. (2544). **การเรียนรู้ซึ่งมี** **ความสุข : สารเคมีในสมองกับความสุขและ** **การเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : สกายบุคส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน :** **ทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข ต้นแบบการ** **เรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : ไอเดียสแควร์.
- _____. (2544). **เรียนอย่างนี้มีความสุข.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). **พระราชบัญญัติการ** **ศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไข** **เพิ่มเติมพุทธศักราช 2545.** กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิค .
- Krejcie, R. V. and V. D. Morgan. (1970). **Determining** **sample size for research activities.** New Jersey : Scarecrow.